

PAIX LITURGIQUE

Newsletter 6 objavljen dana 21 ožujak 2013

1975. GODINA, MONTREAL: PROTIVNO SVAKOJ PRAVDI, 2000 VJERNIKA I 3 SVECENIKA ZAVRŠAVAJU NA ULICI...

„Volio bih da nas ovaj razgovor dovede do pomirbe. No za to bi trebalo pustiti Pija V. i slijediti Pavla VI., koji jedini u ovome trenutku ima jurisdikciju nad Crkvom.“

rijeci koje je mons. Grégoire, nadbiskup Montreala, uputio vlc. Normandinu, Bleau i Lemayu 26. kolovoza 1975.

Ako je danas, prema rijecima kardinala Cañizaresa, tradicionalna liturgija „normalna“ (ili gotovo normalna), to ne trebamo zahvaliti samo Svetome Ocu Benediktu XVI. koji ju je vratio kao „izvanredni oblik rimskog obreda“, vec i svima koji su imali hrabrosti suprotstaviti se de facto zabrani tridentskog misala, cak ako su ih zbog toga protjerivali iz župa i odnosili se prema njima kao prema parijama.

Vlc. Yves Normandin, koji je 1975. bio župnik župe Sainte-Yvette u Montrealu, njegovi vikari i župljeni borci su cije se price dobro i korisno sjetiti. Procitajte do kraja, necete požaliti!

I - ŽUPA PODIJELJENA OKO JEZIKA BOGOŠTOVLJA, CLANAK „THE MONTREAL GAZETTEA“ OD 21. STUDENOOG 1975.

„The Gazette“ je povijesni montrealski dnevnik na engleskom jeziku. U broju od 21. studenog 1975. izašla je slika vlc. Normandina uz tekst o krizi koja potresa župu Sainte-Yvette, u kojoj je on bio župnik. Naime, u svibnju iste godine taj je svecenik odlucio u župnu liturgiju vratiti iskljucivu uporabu tridentskog misala.

Sukob tradicionalnih i modernih katolika okupljenih oko crkve Sainte-Yvette na sjeveru Montreala gotovo je završio pred sudom.

Pedesetrogodišnji svecenik Yves Normandin i vjernici okupljeni oko njega zalagali su se za slavljenje tradicionalne latinske mise kako je to prije više od 400 godina definirao Pio V., dok su njihovi protivnici u pitanjima liturgije, predvodeni montrealskim nadbiskupom Paulom Grégoirem, željeli da se misa u toj župi slavi prema misalu koji je Katolička crkva u Québecu odobrila 1967.

Nadbiskupija je naredila vlc. Normandinu i dvije tisuće vjernika koji su od 14. svibnja slušali misu prema tridentskom obredu da napuste tu praksu.

Pregovori između nadbiskupije i vlc. Normandina koji su vodeni tijekom ljeta 1975. prekinuti su 5. studenog, kada ga je monsinjor Grégoire smijenio vlc. Normandinu, davši mu osam dana da napusti župu.

Vlc. Normandin odmah se obratio Rimu za pomoc, dok je nekolicina njegovih župljana zauzela crkvu i župni dvor. U srijedu navecer delegacija sastavljena od članova župnog vijeca i ovrhovoditelja zamolila je vlc. Normandinu i vjernike koji su ga podupirali da napuste to mjesto. On je to odbio pa su mu zaprijetili da će odmah pokrenuti postupak pred sudom.

Od uvodenja latinske mise u svibnju, crkva Sainte-Yvette bila je puna prilikom vecine bogoslužja, a mnogi su vjernici u nju dolazili i iz drugih župa u gradu. Kada

je rijec o župljanima župe Sainte-Yvette, polovica je stala uz vlc. Normandina, dok su ostali odlazili drugamo, posebice u crkvu sv. Lucije (Sainte-Lucie).

Skupina laika koji su branili vlc. Normandina optužila je biskupiju da pribjegava civilnim zakonima u pitanju crkvene prirode, za koji prema kanonskom zakonu nisu ništa skrivali. Dodali su da „pozivanje na gradanske zakone znaci podredivanje Crkve državi“ i da im je to neprihvatljivo.

Prema njihovim rjecima, vlasti su „progonile tradicionalnu misu“.

Kao opravdanje za svoje postupke, vlc. Normandin pozivao se na papinsku bulu iz 1570. u kojoj stoji da ce se tradicionalna misa moci slaviti „zauvijek“. U njoj piše i da se tridentski misal nece moci mijenjati, što je vlc. Normandin uzeo kao argument u prilog cinjenici da ga nijedan biskup, pa ni sâm papa, ne može prisiliti da prestane služiti misu prema njemu.

„Zašto ne bih slavio liturgiju u kojoj sam odrastao i do koje mi je toliko stalo?“, pitao se. „Mnoge osobe smatraju promjene iz 60.-ih godina neuspjehom i mnogi vjernici njima nisu zadovoljni. To je slučaj i u župi Sainte-Yvette, gdje smo iskušali sve obrede.“

Vlc. Normandin izjavio je da je u siječnju 1973. slavio prvu tradicionalnu latinsku misu, da bi potom u svibnju iste godine posve prešao na tradicionalnu misu.

„U starome obredu više je poštovanja i dostojanstva“, izjavio je. „On potice vjernike da ne doživljavaju Boga kao sebi jednaka, nego da mu iskazuju poštovanje koje su mu dužni iskazati. U tradicionalnom obredu svecenik je posrednik, kako i treba biti, koji jedini može doticati kalež i dijeliti svetu pricest.“

Velecasni Normandin izjavio je da je Kanadska biskupska konferencija donijela odluku o ukidanju staroga obreda u ljeto 1973: „Mons. Grégoire više nema ovlasti nad svojom nadbiskupijom. Njegove odluke donose biskupi kao da je rijec o sindikatu.“

Ne skrivajući svoju razmiricu s mons. Grégoireom, vlc. Normandin i dalje ga je priznavao kao svoga biskupa. No mons. Grégoire mu je, u pismu koje je uputio župljanima Sainte-Yvette pocetkom istoga mjeseca, priopcio da mu s velikom tugom i žalošcu oduzima župu. Nadbiskup je tvrdio da mu nije cilj zabraniti latinsku misu, nego riješiti problem sa župnikom koji ne odgovara na potrebe svojih vjernika i koji je odbijanjem slavljenja nove mise neposlušan Drugom vatikanskom saboru i papi Pavlu VI.

U Montrealu se u više crkava tada služila misa na latinskom jeziku. U crkvi sv. Patrika na bulevaru Dorchester slavila se svake treće nedjelje u mjesecu, ali prema novome obredu Pavla VI. Vlc. Normandin novi je obred - bio on na francuskom, engleskom ili latinskom - smatrao manje svetim i bogatim znacenjem i poštovanjem prema Bogu od staroga obreda.

„Crkva je željela riješiti svoje probleme uvodenjem nove liturgije, a pogledajte kamo nas je to odvelo: crkve su prazne i u njima gotovo da i nema mladih. Montrealu treba crkva s tradicionalnim obredom, i to je upravo ono što ja želim postici obracajuci se Rimu. To je ono što ovdašnji ljudi žele.“

Mons. Grégoire na to je odvratio da vjernici ne mogu živjeti u prošlosti i sanjati o necemu što više ne postoji, vec trebaju prihvatići promjene koje prate razvoj njihovih potreba.

Image

Lijevo: Crkva sainte-Yvette, u kojoj od 2001. više nema katoličkih bogoslužja.

Desno: Crkva st Irénée, sjedište Latinske katoličke zajednice sv. Pavla.

II - RAZMIŠLJANJA PAIX LITURGIQUEA

1) Restauracija malim koracima nasuprot revoluciji koja se odvila u velikim koracima - slučaj iz Montreala povijesni je primjer postkoncilskih godina. Liturgijski pristup vlc. Normandina u župi Sainte-Yvette umnogome nalikuje onome koji je mons. Lefebvre primjenio u Écôneu, i daleko je oprezniji, sporiji i realističniji od onoga što se obično misli. On podrazumijeva da se prvo provede liturgijska reforma u najtradicionalnijem smislu, zatim se dodaju još neki tradicionalni elementi (primjerice, u Écôneu se pokušalo uvesti „misal iz 1965.“) i na kraju se u cijelosti pocne primjenjivati tradicionalni obred, prema posljednjem pretkoncilskom izdanju (iz 1962.).

U župi Sainte-Yvette vlc. Normandin tek je 1973., odnosno šest godina nakon što su kvebecki biskupi usvojili misal na francuskom, ponovno uveo mjesечно slavlje tradicionalne mise. To je bila neka vrst reforme na tragu Benedikta XVI., potaknute željom obogacivanja i ponovne izgradnje te župne zajednice u vjeri.

Vecina svecenika koji su doživjeli nepravdu i koje su biskupi u 70.-im godinama izlagali ruglu bili su ljudi snažnih uvjerenja, ali blagog karaktera i s istancanim osjecajem za pastoral, koje je slijepa sila zakona prisilila da postanu neumorni borci za istinu i pravdu.

2) Još jedna pouka koju možemo izvuci iz slučaja Sainte-Yvette tice se kanonskoga prava. Svojim motuproprijem iz 2007. koji ima vrijednost „univerzalnoga crkvenoga zakona“, kako je istaknuto u naputku Universæ Ecclesiæ u cl. 2., Benedikt XVI. konacno je stao na kraj kanonskoj neregularnosti tradicionalne mise koja se javila zbog onih koji misal Pavla VI. smatrali jedinim postojecim. Jer iako je Sveti Otac izjavio da tradicionalna liturgija nikada nije bila ukinuta, u praksi je, kako pokazuje i slučaj iz Montreala, bilo drugacije.

Buduci da je mons. Grégoire sâm rekao vlc. Normandinu da izabere izmedu Pavla VI. i sv. Pija V., dobro je sjetiti se da je Pio V. svojom bulom Quo Primum, kojom je svoj misal potvrdio kao univerzalnu liturgiju latinske Crkve, ne samo osigurao tome misalu slobodnu uporabu „zauvijek“, vec je i zajamcio slobodu kanonski potvrđenim liturgijskim oblicima koji su u tome trenutku bili stariji od dvjesto godina.

Svecenici i vjernici cesto ne znaju koja su njihova prava, a kada to znaju, ne usuduju se pozvati na one kanonske zakone koji im omogućuju da ih ostvare. U slučaju Sainte-Yvette, vlc. Normandin i njegovi pristaše odmah su se raspitali za radnje koje su protiv njih podnesene. A zatim...

III - SRETAN EPILOG OTPORA ZA PAMCENJE

... 1985., deset godina nakon što je protjerao vlc. Normandina, mons. Grégoire, koji je tada još uvijek bio nadbiskup Montreala (a 1988. zareden je za kardinala), pristao je u tome gradu poceti primjenjivati odredbe iz okružnice Quattuor abhinc annos Kongregacije za bogoštovlje, tzv. „indulta iz 1984.“!

Nakon što je deset godina bio bez vlastite župe, i nakon što je pomogao Bratstvu sv. Pija X. da zaživi u Kanadi, vlc. Normandin vratio se 1985. u Montreal i postao kapelan latinske katoličke zajednice sv. Pavla, koju je **dekretem** osnovao onaj isti prelat koji ga je 1975. izbacio iz župe Sainte-Yvette.

Ondje je ostao u službi kapelana sve do odlaska u mirovinu krajem 2009. Za razliku od mnoge svoje subrake koja su umrla u nepravdi i osudi, on je imao prilike docekati pomirnu gestu našega Svetog Oca Benedikta XVI. od 7. srpnja 2007. i iskoristiti je.

Od 1. siječnja 2010. kapelan latinske zajednice sv. Pavla je vlc. Bleau, koji je tijekom svih ovih godina ostao uz vlc. Normandina i svim se snagama borio za kanonski odgovor na nepravdu pocinjenu 1975. Pravo i pravda na kraju uvijek pobijede-ali samo ako stanemo u njihovu obranu.